

Սույն գիրքը թվայնացվել է Գրքասեր ՀԿ-ում՝ հայերենով գրականության պահպանման, հանրայնացման և ժամանակակից թվային միջավայրում հասանելի դարձնելու նպատակով:

Կազմակերպության նախաձեռնությունը միտված է հայերեն գրքերի և տեքստերի տարածմանը, ընթերցանության խթանմանը և մշակութային ոչ նյութական ժառանգության պահպանությանը՝ ապահովելով դրանց հասանելիությունը հնարավորինս լայն շրջանակների համար:

Մենք հավատում ենք, որ թվայնացումը ոչ միայն պահպանման միջոց է, այլև գիտելիքի, գրականության և մշակույթի շարունակական փոխանցման կարևոր ուղի:

Գրքասեր ՀԿ-ն գրքերը ձայնագրում և թվայնացնում է բացառապես Ձեր նվիրատվությունների շնորհիվ: Կազմակերպությանը կարող եք օժանդակել հետևյալ հղումով՝

<https://grqaser.org/hy/donate>

Ստուգված

Հայ գրականություն, Թատերգություն
13+

Շիրվանզադե Շառլատանը

ԳՈՐԾՈՂ ԱՆՁԻՆՔ

ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՇԱՐԲԱԲՉՅԱՆ, հարուստ գործատեր — 62 տարեկան:

ԹԱՄԱՐ, նրա կինը — 50 տարեկան:

ԼԱՉԱՐ, նրանց անդրանիկ որդին — 29 տարեկան:

ՍԱՄՎԵԼ, նրանց երկրորդ որդին, շառլատան կոչվածը — 24 տարեկան:

ՍԵՐժ, նրանց երրորդ որդին — 22 տարեկան:

ԼԻՉԱ, նրանց աղջիկը — 20 տարեկան:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ, հաշվապահ — 40 տարեկան:

ԶԱՀԱՆԳԻՐ, ծառա — 35 տարեկան:

ՉՈՐՍ ԱՆՀԱՅՏ ԱՆՁԵՐ, երեսները բաշխվելով ծածկած:

Բեմը ներկայացնում է Շարբաբյանների տունը, մի ընդարձակ սենյակ երեք դռներով, որոնցից խորքինը տանում է նախասենյակ, աջ կողմինը դեպի բնակարան, ձախ կողմինը դեպի հաշվետուն: Դեմուդեմ պատերի առջև երկու գրասեղան, աջ կողմինը Հայրապետի, ձախ կողմինը Լազարի համար: Աջ կողմի գրասեղանի քով մի երկաթյա պահարան դրամի և կարևոր թղթերի համար: Պատերի տակ աթոռներ, պատերի վրա մի քանի քարտեզներ: Ուրիշ ոչ մի զարդ:

Ձմեռային վաղ երեկո է. գրասեղանների վրա վառվում են էլեկտրական ճրագները կանաչ լուսամուկների տակ:

ՏԵՍԻԼ 1

ԼԱՉԱՐ, ԽԱԼՖԱՅԱՆ, ԿԵՏՈ ՋԱՅԱՆԳԻՐ

ԼԱՉԱՐ. (Տաղտկալի դեմքով երիտասարդ է: Վարագույրը բարձրանալիս ձախ կողմի գրասեղանի քով նստած նամակ է գրում):

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. (Գալիս է ձախ կողմի դռներից, ձեռքին մի թուղթ, մատիտը դրած ականջի վրա): Այս է ձեր ուզած թուղթը, Լազար Գերասիմիչ:

ԼԱՉԱՐ. Տեսնեմ: (Նայում է թղթին): Այո է, տվեք գրագրին, թող իսկույն մի օրինակ արտագրի, Կետս պիտի տանեմ:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Դժբախտաբար, գրագիրն արդեն գնացել է:

ԼԱՉԱՐ. Այդպես վա՞ղ:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Յոթ ժամն է արդեն:

ԼԱՉԱՐ. (Բարկանալով): Այո, այժմ ծառայողները օրական ութ ժամից ավելի պարապել չեն ուզում: Օ՛հ, շատ են երես առել, գործի տերն այժմ տերը չէ. այլ ծառան, բանվորը (Թեթև լռություն): Լավ, թողեք վաղվան: (Գրելիքը վերջացնում է, ցամաքեցնում, ծորարում և հասցեն գրում): Ծառային կանչեցեք այստեղ:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. (Մոտենում է խորքի դռներին, բարձր): Ջահանգի՛ր: (Պատասխան չստանալով): Այդտեղ չէ, երևի: (Ավելի բարձր): Ջահանգի՛ր:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Բեմի ետևից): Համմե:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Եկ այստեղ, (Հետ է գալիս):

(Բեմի ետևից լսվում է ջութակի և պիանինոյի նվագում):

ԼԱՉԱՐ. (Վեր է կենում): Ուղղակի անտանելի է դարձել մեր դրությունը: Ամենքն ամբարտավանացել են, չեմ իմանում ո՞վ է մեծը, ո՞վ է փոքրը, մի խոսքով շունը տիրոջը չի ճանաչում: Տես, տասն անգամ կանչում ես ծառային, չի գալիս: (Բարկացած): Ջահանգի՛ր, Ջահանգի՛ր:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Շտապով գալիս է խորքի դռներից: Հագած է արխալուղ, վրեն պիջակ, մեջքին արծաթյա գոտի): Եկա, Լազըր աղա:

ԼԱԶԱՐ. Ո՞րտեղ ես մնացել, անպիտան:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Անպիտան չեմ, Լազը՛ր աղա. փորձանք է պատահել:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. (Դադարելով պարապել): Ի՞նչ փորձանք:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Ձուկ ծախող Բալասին սպանել են:

ԼԱԶԱՐ. Մեզ ինչ, որ սպանել են:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Մի՛ ասա, Լազրի աղա, Բալասին շատ դարդիմանդ տղա էր, ամեն անգամ ձուկ առնելիս՝ ինձ մի ծխախոտ էր տալիս:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Ո՞վ է սպանել:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Իսկի կարելի՞ է իմանալ: Մեր ժամանակներում հավերի պես են մորթոտում մարդկանց: Անցյալներն էլ Ղուբայի մեյդանում...

ԼԱԶԱՐ. Լա՛վ, քիչ խոսիր... Այս նամակը տար Կալեսնիկովների կառավարչին...

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Նամակն առնելով): Տարա, Լազը՛ր աղա:

ԼԱԶԱՐ. Հետո, այնտեղից գնա նավահանգիստ և տես մեր նավաստիները հարբա՞ծ են էլի: Դեհ, շո՛ւտ:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Գնացի, Լազըր աղա: (Զի շարժվում տեղից):

ԼԱԶԱՐ. (Խալֆայանին): Ես գործ չունիմ, ազատ եք: (Ջահանգիրին): Հը՛մ, ի՞նչ ես կանգնել, գնա՛:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Լազըր աղա, նամակը կտանեմ, նավ գնալն ինձ բաշխիր, չե՛մ կարող:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Ինչո՞ւ չես կարող:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Փորձանք է:

ԼԱԶԱՐ. Ի՞նչ փորձանք:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Որովհետև նավը որ կա — ծովի վրա է:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Նավը ծովի վրա կլինի, խո՛մ կտուրի վրա չի՞ լինիլ:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Ասիլս այն է, որ ծովը հեռու է, օրն էլ մթնում է,

ԼԱԶԱՐ. Հետո՞:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Հետո, ինչ մեղքս թաքցնեմ, վախենում եմ: Օրը որ մթնում է, մարմնիս մեջ ջերմ ու տենդի պես մի բան է ընկնում, սկսում եմ սրթսրթալ:

ԼԱՉԱՐ. Ումի՞ցն ես վախենում:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Հենց ումից ասես վախենում եմ, թուրքից էլ, ռուսից էլ, հայից էլ, ջիուդը խոմ ջիուդ է, նրանցից էլ եմ վախենում:

ԼԱՉԱՐ. Պատճա՞ռը:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Դե մեր ժամանակներում պատճա՞ռ է մնացել: Այդ անիրավ անարխիստները բոլոր պատճառները հավաքեցին, կուլ տվեցին:

ԼԱՉԱՐ. Ուզո՞ւմ ես, որ քեզ համար ռևոլվեր առնեմ:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Էհ, դու էլ բան հրամայեցիր: Ինչի՞ է պետք ռևոլվերը: Դեռ ռևոլվեր զցող պետք լինի՞, թե՞ չէ:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Կզցես էլի, ինչ կա:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Հեշտ է ասել, կզցես էլի: Շնորհք կա՞, որ զցեմ: Ես նրան գրպանումս էլ չեմ պահի: Մեկ էլ տեսար՝ տրաքեց, տընգլըփստան տվի, ընկա:

ԼԱՉԱՐ. Դե լավ, նամակր տար, իսկ նավ կարող ես չգնալ:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Շնորհակալ եմք, (Ուզում է գնալ):

ԼԱՉԱ. Ո՞վ կա տանը:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Չեմ իմանում:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Դու ի՞նչ ծառա ես, որ չգիտես ով կա տանը, ով չկա:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Վշտացած): Փիե՛, դու էլ կգնաս կգաս՝ ինչ-որ խրթին բան կա ինձանից կհարցնես:

ԼԱՉԱՐ. Լա՛վ, գնա՛, կորիր:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Ծառա եմ, (Գնում է խորքի դռներով):

ՏԵՍԻՆ 2

ԼԱՉԱՐ. ԽԱԼՖԱՅԱՆ, հետո ՀԱՅՐԱՊԵՏ

ԼԱՉԱՐ. Այդ հիմարն ինձ էլ վախեցրեց: Ճշմարիտ, որ տնից դուրս գալն երկյուղալի է:

ԽԱԼԼՖԱՅԱՆ. Տանը նստելն էլ պակաս վտանգավոր չէ: Մի շաբաթվա մեջ երեք հաշվետուն են կողոպտել:

ԼԱՉԱՐ. Իսկ հայրս միշտ այստեղ մեծ գումարներ է պահում, ի՞նչքան փող կա այդ պահարանում:

ԽԱԼԼՖԱՅԱՆ. Մոտ տասը հազար:

ԼԱՉԱՐ. Պետք է վաղը բանկ տանել:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Բեմի ետևից): Ջահանգիր, ադա՛, Ջահանգիր, ո՞րտեղ ես կորել, անզգամ:

ԼԱՉԱՐ. Հայրս:

ԽԱԼԼՖԱՅԱՆ. Բարկացած է երևում (Մոտենում է խորքի դռներին):

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Գալիս է խորքի դռներից մուշտակով): Խարաբա է մնացել այս տունը, ի՞նչ է, մի մարդ դուրս չի գալիս, որ մուշտակս բռնի: (Մուշտակը հանելով):

ԽԱԼԼՖԱՅԱՆ. (Մուշտակն ու ձեռնափայտը տանելով նախասենյակ, ետ է գալիս):

ԼԱՉԱՐ. Հայրիկ, ի՞նչ է պատահել, որ բարկացած ես:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Չոռ ու ցա՛վ է պատահել, (Վրդովվում է ջութակի ու պիանինոյի ձայնից): Ասա կտրեն այդ զահրումարի ձայնը: (Նստում է գրասեղանի քով):

ԼԱՉԱՐ (Մոտենում է աջ կողմի դռներին). Սերժ, Լիզա, հայրիկը տանն է, դադարեցեք: (Նվագը բեմի ետևում ընդհատվում է):

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Բան չունին, գործ չունին, օրը մինչև երեկո քույր ու եղբայր զըրը՛նգ հա զըրը՛նգ, զըրը՛նգ հա զըրը՛նգ: Շառլատանը եկե՛լ էր այստեղ:

ԼԱՉԱՐ Ո՛չ, հայրիկ, չի՛ եկել:

ՏԵՍԻԼ 3

ՆՈՒՅՆՔ Ա ԹԱՄԱՐ

ԹԱՄԱՐ (Գալիս է աջ կողմի դռներից): Եկա՞ր: Էլի ի՞նչ ես ձայնդ գլխիդ գցել:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ի՞նչ անեմ, չգցեմ, անիծվածն Էլի գլխիս փորձանք է բերել:

ԼԱՉԱՐ. Ի՞նչ է արել Սամվելը, հայրիկ:

ԽԱԼԼՖԱՅԱՆ. Երևի Էլի մարդ է ծեծել:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Երկուսին միասին,

ԹԱՄԱՐ. Ո՞ւմ է ծեծել, ո՞րտեղ:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Սրանից մի ժամ առաջ երկու չինովնիկ են մտնում եղբորդ մագազինը: Չգիտեմ ինչ են ուզում գնել, եղբայրդ կոպիտ է վարվում: Չինովնիկներից մեկը նրան նկատողություն է անում: Սամվելն էլ նստած է լինում: Խոսք խոսքի ետևից, միմյանց անպատվում են: Մեջ է ընկնում մեր փչացած անզգամը և չըրիսկ մի ապտակ չինովնիկներից մեկին:

ԼԱՉԱՐ. Պրծանք: Էլի պիտի կամ կաշառք տանք կամ տուգանք: ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Այդ հինգերորդ անգամն է այս ձմեռ, որ Սամվել

Հայրապետովիչը մարդ է ծեծում:

ԹԱՄԱՐ Հետո՞, հետո՞:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Էլ ի՞նչ հետո. ասում են այնպես է խփում անխղճմտանքը, որ մարդը կրունկների վրա պտույտ է գալիս և ընկնում: Մյուս չինովնիկը ուզում է ընկերոջը պաշտպանել, նրան էլ է հասցնում: Մի խոսքով, երկուսիս զորս դու պատվիրեցեր է անում ու դուրս գցում մագազինից: Դե գնա, պարծեցիր, որ նրա նման որդի ունիս: (Հուզված անցուդարձ է անում):

ԹԱՄԱՐ. Սամվելը տաքարյուն է, բայց զուր տեղը կռվողը չէ: Երևի, մի վատ բան են ասել այդ չինովնիկները:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ինչ էլ որ լինի պատճառը, նրա արածն անզգամություն է:

ԼԱՉԱՐ. Եվ նյութական վնաս — այս է գլխավորը:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Իսկի ոչ մի կոպեկ էլ չեմ ծախսիլ այս անգամ, որ նրան բանտից ազատեն: Թող վերցնեն, ուղարկեն Արխանգելսկ:

ԼԱՉԱՐ. Եվ կուղարկեն:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Իհարկե, ռեցիդիվիստ է:

ԹԱՄԱՐ. (Ամենքի դեմ գրգռվելով) Բավական է, բայդուշներ մի լինիք որդուս գլխին:

ՍԵՐԺ. (Բեմի ետևում): Ասո՛՛ծ կա, Լիզա, չեմ կարող, չեմ կարող:

ԼԻԶԱ . (Բեմի ետևում): Դե գնանք, լավ, գնանք:

ՏԵՍԻԼ 4

ՆՈՒՅՆՔ, ՍԵՐԺ և ԼԻԶԱ

ՍԵՐԺ. (Գալիս է աջ կողմի դռներից: Խիստ նորաձև հագնված երիտասարդ է, թեթևասլիկ ձևերով: Վերարկուով է, սպիտակ փողկապով: Մի ձեռքում բռնած է ջուրօթիկը պատյանով, մյուսում գլխարկը): Այո՛, գնանք, ինձ անհամբեր սպասում են:

ԼԻԶԱ (Գալիս է Սերժի հետ միասին: Շքեղ հագնված օրիորդ է, գլխին գցած մի մետաքսյա վարդագույն ծածկոց): Ծառային հրամայիր կառք կանչել:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Հեգնաբար) Օհ՛ո, էլի զուգվել եք: Այդ ո՞ւր եք գնում, գրաֆի թոռներ:

ԼԻԶԱ. Արբաթովների տուն:

ՍԵՐԺ. Մենք հրավիրված ենք, ասո՛ծ կա:

ԼԻԶԱ. Մեծ երեկույթ է:

ՍԵՐԺ. Շատ մեծ, ասո՛ծ կա: Ամբողջ բոմոնդն այնտեղ է լինելու:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ես պոմադ-մոմադ չգիտեմ. գնացեք, հեռացեք աչքիցս:

ԼԻԶԱ. Պապա, Սերժին փող տուր:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ի՞նչ փող: Հեռացե՛ք, մի սև գրոշ էլ չեմ տալ:

ՍԵՐԺ. (Դիմելով մորը): Մամա, ասա, որ տա, կոպեկ չունիմ, ասո՛ծ կա:

ԼԱԶԱՐ. Չունիս, եկ ինձ հետ միասին աշխատիր:

ԼԻԶԱ. (Լազարին): Ներողություն, Սերժը արտիստ է, վաճառականություն անել չի կարող:

ԼԱԶԱՐ Լավ արտիստ է, քո արևը վկա: Բեմ որ դուրս է գալիս, ամենքը ծիծաղում են:

ԹԱՄԱՐ. Լա՛վ, դու մի խառնվիր:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Թամարին): Իսկ դու մի փչացնիր առանց այդ էլ փչացածներին: (Սերժին): Ի՞նչ ես այդ քյամանչան կռատակիդ վազում դեսուդեն, թե՛ սազանդար եմ:

ԼԻԶԱ (Հանդիմանորեն): Պապա, «քյամանչա», «սազանդար»: Ինչե՛ր ես ասում: Դա ջուրօթիկ է, Սերժն էլ՝ ջուրօթիկահար:

ՍԵՐԺ. Սարագադեն ասում է. ջուրօթիկը Բեթսուվենի սոխակն է:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Գնա դեն է, գլխիդ տված քո Բեթսեհեմն էլ, Երուսաղեմն էլ:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. (Թաքուն ծիծաղում է, ձևանալով գբաղված ձախ կողմի գրասեղանի քով):

ՍԵՐԺ. Մամա, լսո՛ւմ ես, ինձ վիրավորում են: Ասո՛՛ծ կա, ես կթողնեմ, կգնամ, ծովը կգցեմ ինձ:

ԼԱՉԱՐ Եվ լավ էլ կանես, գոնե մի ձրիակերից կազատվենք:

ՍԵՐԺ. Լիզա, ես կատաղում եմ, ասո՛՛ծ կա:

ԼԻՉԱ ՍԵՐԺ, մի՛ կատաղիր, տրամադրությունդ կփչանա:

ՍԵՐԺ. ՉԷ, կատաղում եմ, ասո՛՛ծ կա:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Տալով Սերժին մի տասը ռուբլիանոց թղթադրամ): Լավ, մի՛ կատաղիր, թե չէ աշխարհը կսարսափի: (Կատաղած): Ը՛հ, ծիծեռնակի է նման:

ՍԵՐԺ. (Փողը դնելով ժիլետի գրպանը): Լիզա, կատաղությունս անցավ, գնանք ասո՛՛ծ կա: (Դիմում է դեպի խորքի դռները):

ԼԻՉԱ. Գնա՛նք (Հետևում է Սերժին):

ԼԱՉԱՐ. (Խալֆայանին): Մենք էլ գնանք, (Դիմում է դեպի խորքի դռները):

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. (Հետևում է Լազարին):

ՏԵՍԻՆ 5

ՆՈՒՅՆՔ Ա ՋԱՅԱՆԳԻՐ

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Շտապով գալիս է խորքի դռներից, ընդհարվելով Սերժի, ապա Խալֆայանի հետ: Սաստիկ վախեցած է, դողում է ու հևում):

ՍԵՐԺ. Պարո՛ղ... (Կանգ է առնում):

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Վաա՛ (Կանգ է առնում):

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Ալան, իսկի տեղներիցդ մի՛ շարժվեք, դրսում փորձանք կա: Վա՛յ, լեղիս փորս ընկավ:

ԱՄԵՆՔԸ. (Շփոթվելով): Ի՞նչ է պատահել, ի՞նչ է պատահել:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Ի՞նչպես վախեցած է:

ԹԱՄԱՐ. Գույն չկա երեսին:

ԼԻՉԱ. Տերևի պես է դողում:

ՍԵՐԺ. Ասո՛՛ծ կա, պիտի ընկնի:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ասելո՞ւ ես թե չէ, ի՞նչ է պատահել:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Թողեք շունչս տեղը գա, կասեմ: Տեր, ողորմած աստված, տեր, դու մեզ փրկես չա՛ր փորձանքներից:

ՀԱՉԱՐ. (Բարկացած): Լա վ, հերի՛ք է, պատմի՛ր:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Հեռավոր): Լսեցեք, ինչպես Լազըր աղան հրամայել էր, նամակը տարա, տվեցի Կաչեսնիկովենց կառավարչին: Տվեցի, դուրս եկա կոնտորից: Դուրս եկա, հայդա, գլուխս քաշ դեպի տուն: Ադամովանց բաղնիսին հասած-չհասած, առաջս դուրս եկան երեք... երեք... երեք...

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Երեք ի՞նչ,

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Երեք...

ՀԱՉԱՐ. Խուլի՞գա՞ն...

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Անարխի՞ստ:

ՍԵՐժ. Ասո՛՛ծ կա, էքսպրոպրիատորներ...

ԹԱՄԱՐ. Երեք շվաք:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Ոչ քո ասածը, ոչ նրա ասածը, ոչ նրանը, ոչ նրանը: Երեք ջանավար:

ԱՄԵՆՔԸ. Ջանավա՞ր:

ՍԵՐժ. Ասո՛՛ծ կա, ջանավար:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Ջանավար եմ ասում, որ ամեն մեկը այս տան չափ:

ԹԱՄԱՐ. Հետո՞, հետո՞:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Մոտեցան ինձ: Մոտեցան, ես գենքս ետ տվեցի: Չենքս ետ տվեցի, կանգնեցի: Կանգնեցի, մեջքս պատին տվեցի. Ասացի. «Ջահանգիր, հաց պանիրդ կերար»: Երեսս խաչակնքեցի, մտքումս «հայր մերը» սկսեցի:

ԱՄԵՆՔԸ. Հետո՞, հետո՞:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Ոտներս տափից կտրվել են, ձեր արևը վկա, մարմինս պատել է սառը քրտինք: Մահը չէ, այն զահրումարը եկել է, դուզ աչքիս առաջ ցցվել: Բայց խեղքս գլխիս է, ուշքս չեմ կորցնում:

ԹԱՄԱՐ. Դե լավ, կարճ կապիր, վերջն ասա, տեսնենք:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Հիմի մտածում եմ. եթե առաջ փախչեմ — առաջս կկտրեն, եթե ետ փախչեմ — քամակս կկտրեն: Ինչ անեմ, տեր աստված:

ՀԱՉԱՐ. Ի՞նչ արիր:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ի՞նչ արիր, ադա:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Ինչ արի՞:

ԱՄԵՆԲԸ. Այո՛, այո՛, ի՞նչ արիր:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Պագեցի (Պագում է):

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Պագեցի՞ր:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Պագեցի:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Պագեց:

ՍԵՐԺ. Ասո՛ծ կա, պագեց, (Պագում է):

ԹԱՄԱՐ. Վե՛րջը, վե՛րջը:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Վերկացա:

ԼԻԶԱ. Վերկացավ:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Վերկենալով): Վերկացա:

ՍԵՐԺ. Ասո՛ծ կա, վերկացավ: (վեր է կենում):

ԹԱՄԱՐ. Հետո՞, հետո՞:

ՋԱՅԱՆԴԻՐ. Լոք տվեցի: (Ոստնում է):

ՍԵՐԺ. Ասո՛ծ կա, լոք տվեց: (Ինքն էլ ոստնում է):

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Լոք տվեցի, փախա: Փախա, ի՞նչ փախա, աֆտամա բիլը չ'է նա էլ չէր հասնիլ ինձ:

ԼԱԶԱՐ. Հետո՞:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Հետո եկա այստեղ:

ԹԱՄԱՐ. Հենց ա՞յդ:

ԼԻԶԱ. Հենց այդ:

ՍԵՐԺ. Ասո՛ծ կ ա:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ա դա, հարամզադա, դու մեզ ձե՛ռք ես գցել, ի՞նչ է

ԹԱՄԱՐ. (Ծիծաղում են):

ԼԻԶԱ. (Ծիծաղում են):

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Վախկո՛տ:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Նեղացած): Փաա՛, այդ բուխալտերն էլ կգնա, կգա, պատվիս կդիպչի: Վախկոտ: Եթե դու իմ տեղը լինեիր, ոտաբաց, գլխաբաց մինչև Յնդատան կփախչեիր: (Նախասենյակում զանգակի ձայն):

ՋԱՅԱՆԴԻՐ. (Կուչ գալով): Այ, ձեր արևը, նրանք են: Լավ իմացեք, երեքի էլ երեսը ծածկած է բաշլըղով: (Խալֆայանին): Դե, հունար ունես, գնա, դռները բաց արա: Ես տեղիցս շարժվողը չեմ: (Զաշվում է մի անկյուն): (Նախասենյակում նորից զանգակ):

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ադա, գնա բաց արա դռները:

ՋԱՅԱՆԴԻՐ. Չէ, ադա, Զրիստոսն ասել է. «Տեր, անցո՛ղ զբաժակս»:

ՍԵՐժ (Գալով ավանսեցնի կողմը): Լիզա, մի՛ վախենար, այստեղ եմ, ասո՛ծ կա:

ԼԻԶԱ. Բայց դու ինքդ դողում ես վախից:

(Նախասենյակում նորից զանգակ և հարված դռներին):

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Դռները փշրտեցին, անիրավներ, մեկն ու մեկդ գնացեք, բաց արեք:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Ադա, խորհուրդ չեմ տալ:

(Նախասենյակում նորից հարված դռներին):

ԹԱՄԱՐ. Այ, ես ձեզ նման տղամարդկանց ծովը թափեմ:

(Ուզում է գնալ դեպի նախասենյակ):

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Թամարի առաջը կտրելով): Խանում, Ջահանգիրը մեռե՞լ է, որ քեզ բաց թողնի: Ես ինքս կգնամ: (Գնալով դեպի խորքի դռները): Վախեցողը չեմ հա՛, դա է, որ ոտներս առաջ չեն գնում: Հայր մեր, որ հերկինս ես: (Գնում է խորքի դռներով):

ՍԵՐժ. (Թաքնվում է աջ կողմի դռների մեջ): Լի զա, եկ այստեղ:

ԼԻԶԱ. (Կանգնում է Սերժի առջև): Ես ինքս քեզ կպաշտպանեմ:

ԱՄԵՆԵԸ. (Նայում են դեպի խորքի դռները):

ԹԱՄԱՐ. (Սառնությունը չի կորցնում):

ՍԱՄՎԵԼ. (Բեմի ետևից բարձրաձայն): Կոտորվե՞լ եք, ինչ է, այսքան զանգ եմ տալիս:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Բեմի ետևից): Մեղա, աստծու, Սամվել ադա:

ԱՄԵՆՔԸ. (Հառաչում են ուրախ): Սամվելն է:

ՍԵՐԺ. Ասո՛ճ կա, չվախեցա: (Առաջ է գալիս):

ԼԻԶԱ. Ես էլ (Առաջ է գալիս):

ՏԵՍԻԼ 6

ՆՈՒՅՆՔ և ՍԱՄՎԵԼ

ԱՍՄՎԵԼ. (Գալիս է խորքի դռներով Ջահանգիրի հետ: Առողջ կազմվածքով, ուրախ, զվարթ դեմքով երիտասարդ է, համարձակ ձևերով: (Ջահանգիրին): Ադա, զուռնաչի, ինչպե՞ս ես համարձակվում ինձ այս ցրտով փողոցում պահել:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Դու այն բաշլավորներին չտեսա՞ր:

ՍԱՄՎԵԼ. (Բարկացած): Սո՛ւ: (Հեզկունքով) Բաշլավորներ, չէ, պոզավորներ: (Նայելով մյուսներին): Այստեղ նայեցեք, ջուրն ընկած հավերի են նման: Ը՛հ, վախկոտներ:

ԼԻԶԱ. Մենք կարծեցինք անարխիստներ են գալիս:

ՍԵՐԺ. Էքսպրոպրիատորներ, ասո՛ճ կա:

ՍԱՄՎԵԼ. Անարխիստ, էքսպրոպրիատոր, չէ՛, բոյմադարան: Քանի՞ տղամարդ եք այստեղ: (Սկսում է թվել տղամարդկանց): Մեկ, երկու, երեք (հասնելով Ջահանգիրին) երեք ու կես: (Հասնելով Սերժին): Այս էլ մի քառորդ: Երեք ու երեք քառորդ տղամարդ կա այստեղ, էլի վախենում են:

ՍԵՐԺ. Մամա, ինձ վիրավորում է, ասո՛ճ կա:

ԹԱՄԱՐ. Վնաս չունի, կմեծանաս, ամբողջ մարդ կդառնաս:

ՍԱՄՎԵԼ. (Դառնալով Լազարին): Ադա, մղղըսի Ղազար, դու է՛լ ես սարդնել: Այ ես ձեր մարդ ասողին... Ամոթ է ուղղակի ձեզ նման եղբայրներ ունենալը: (Սերժին) Դրան նայեցեք, բեղերն այնպես է սրել, որ կարծես ազրայիլ է: Ը՛հ, Սարգիս:

ՍԵՐԺ. Ես Սարգիս չեմ, Սերժ եմ:

ՍԱՄՎԵԼ. (Դառնալով Խալֆայանին): Իսկ դո՞ւք, պարոն հաշվապահ, դո՞ւք էլ: Ինչ էիք մեծ-մեծ բրթում, թե Չանգեզուրո՞ւմ երկու արջ եմ սպանել: Հայրիկ, դու է՛լ ես վախեցել: Դու չէի՞ր, որ ասում էիր, թե Դադստանում լեզգիների հետ դաշույնով կռվել ես: (Դառնալով մորը): Մայրիկ, կեցցե՛ս, կեցցե՛ս, դեմքիցդ երևում է, որ դու նրանց ծաղրում ես մտքումդ: Արի, արի համբուրվենք: (Գրկում է Թամարին և համբուրում): Այս տանը երկու տղամարդ կա, մեկը դու ես, մյուսը՝ ես:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Մեկուկ): Ճշմարիտ է ասում: Աստված վկա:

ԼԱՉԱՐ. (Ձահանգիրին սաստելով): Ձայնդ կտրի՛ր:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Երկյուղը փոխվել է բարկության): Ադա , անզգամ, ի՞նչ ես հարբուզոռքով ներս գալիս: Իսկի արարմունքիցդ ամաչո՞ւմ ես, թե չէ:

ԼԱՉԱՐ. Բավական չէ, որ դրսերում մեզ խայտառակում է, դեռ մեծ-մեծ էլ խոսում է:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. (Գնում է ձախ կողմի դռներով):

ՏԵՍԻԼ 7

ՆՈՒՅՆՔ, առանց ԽԱԼՖԱՅԱՆԻ

ՍԵՐԺ. Ասո՞ծ կա, Լազարը ճշմարիտ է ասում:

ՍԱՄՎԵԼ. (Կանգնելով մեջտեղում, ձեռները դնում է կողքերին և նայում աջ ու ձախ): Օհո՛, լեզուների բացվեցին: Այլևս չե՞ք դողում ու սարսափում զանգակի ձայն լսելի՞ս: Ձահանգի՛ր:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Առաջ գալով): Այստեղ եմ, Սամվել աղա:

ՍԱՄՎԵԼ. Ասա տեսնեմ, սրանցից որը որտեղ էր թաքնվել:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Հենց ամենքն էլ մկան ծակեր էին փնտրում, որ թաքնվեն, էլի քիչ թե շատ քաջը ես էի:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Դու ինձ այն ասա, անպատկառ, այն չինովնիկներին ինչո՞ւ ես ծեծել:

ԹԱՄԱՐ. Ա՛յ մարդ, դու էլ ժամանակ գտա՛ ր:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Չէ՛, չէ՛, մի ինձ ասա, այդ ի՞նչ խայտառակությունն է:

ԼԱՉԱՐ. Ի՞նչ արին քեզ, որ անպատվեցի՛ր նրանց:

ՍԱՄՎԵԼ. Ի՞նչ արին: Ինձ «արմյաշկա» անվանեցին:

ԼԻՉԱ. Հենց դրա համա՞ր:

ՍԱՄՎԵԼ. Այո, հենց դրա, համար, պարոն ձեթ:

ԹԱՄԱՐ. Բի՞չ բան է:

ՍԱՄՎԵԼ. Կեցցե՛ս, մայրիկ, դու ինձ հասկանում ես: Օրը ցերեկով հային անպատվեն և ես սո՞ւս մնամ: Չէ՛, Սամվել Շարբաբչյանը դեռ պատվի զգացումից չի զրկվել:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ադա, անգգամ, «արմյաշկան» ի՞նչ անպատվություն է, որ քեզ և մեզ խայտառակում են փողոցներում:

ԼԱՉԱՐ. Եվ ավելորդ ծախսերի տակ գցում մեզ:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Նիժնիյ-Նովգորոդում ինձ հազար անդամ արմյաշկա են ասել, այնուհետ էլ չեմ գցել:

ՍԱՄՎԵԼ. Եվ շատ վատ են արել, հայրիկ, շատ վատ:

ՍԵՐԺ. Ասո՞ծ կա, հենց երեկ մեկն արմյաշկա ասաց:

ՍԱՄՎԵԼ. Գնա դեն, «ասո՞ծ կա, ասո՞ծ կա»: Դու ի՞նչ մարդ ես կոմպոզիտոր... Ը՛հ, տուտո՞ւ՛կ:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ադա, հերիք է, քիչ կծիր սրան նրան կատաղի շան պես:

ԹԱՄԱՐ. Բերանը բաց մի անեք, չի կծիլ: Ի՛նչ է այդ, ամեն օր խեղճ տղան տուն է գալիս թե չէ հարձակվում եք վրեն:

ԼԱՉԱՐ. Որովհետև, օր չի անցնում, որ մի խայտառակ բան չանի: Սկանդալիստ...

ՍԵՐԺ. Շառլատան...

ՍԱՄՎԵԼ. (Ոտը հատակին զարկելով, Սերժին): Փի՛շտ:

ՍԵՐԺ. (Վախեցած ետ է կանգնում):

ՍԱՄՎԵԼ (Ծիծաղելով). Դրան նայեցեք, աստված սիրեք, կասես մուկ կուլ տված կատու լինի: Ի՞նչ ես բեղերդ ցցել բերանիդ անկյուններում սև բզեզների պես:

ՍԵՐԺ. Լիզա, ասո՞ծ կա, կատաղում եմ:

ԼԻՉԱ. Սերժ, մի՛ կատաղիր, տրամադրությունդ կփչանա:

ՍԵՐԺ. Չէ, կատաղում եմ:

ԼԻՉԱ. Դե, գնանք երեկույթ, ուշացանք:

ՍԵՐԺ. Բայց երկյուղալի է:

ԹԱՄԱՐ. Այո, երկյուղալի է, որդի, մնացեք տանը:

ՍԵՐԺ (Մի սպառնալի հայացք ձգելով Սամվելի վրա, գնում է աջ կողմի դռներով):

ԼԻՉԱ. (Յետևում է Սերժին):

ՆՈՒՅՆՔ առանց ՍԵՐԺԻ և ԼԻՉԱՅԻ

ՍԱՄՎԵԼ. (Արհամարհանքով): Զը՛, վախեցա, ուշքս գնաց Պամպուլի: (Դառնալով Լազարին): Զըմ, ի՞նչ ես քիթ ու պռունգո՞ժ ծոմռում ինձ վրա: Շո՛ւտ արա, ձեռաց հինգ հարյուր ռուբլի, տուր ինձ:

ԼԱՉԱՐ. (Հեզնորեն): Օհո՛:

ՍԱՄՎԵԼ. Այո՛, այո՛, առանց ուշացնելու:

ԼԱՉԱՐ. Ես փող չունիմ, հայրիկից խնդրիր:

ՍԱՄՎԵԼ. Հայրիկ, բաց արա սնդուկդ, տեսնենք ի՞նչ կա այնտեղ:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ես քեզ մի կոպեկ էլ չեմ տալ:

ՍԱՄՎԵԼ. Կտաա:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ի՞նչիդ է հարկավոր հինգ հարյուր ռուբլին:

ԼԱՉԱՐ. Աղջկերանց վրա ծախսելու համար:

ՍԱՄՎԵԼ. Է՛յ, Ղազար-մազար, քիչ խոսիր, թե չէ, աստված վկա, արյունս գլխովս է տալիս:

ԹԱՄԱՐ. Մի՛ չարացնեք երեխայիս:

ՍԱՄՎԵԼ. Հայրիկ, ժամանակ չունիմ, մի՛ ուշացնիր: Վաղը կանուխ պիտի փոխադրեմ հեռագրով այդ փողերը:

ԼԱՉԱՐ. Ո՞ւմ պիտի փոխադրես:

ՍԱՄՎԵԼ. Զո բանը չէ: Հայրիկ, ես սպասում եմ:

ԼԱՉԱՐ. Մենք քո շառլատանության համար փող չունինք:

ՍԱՄՎԵԼ. Մեծապատիվ պարոն, կարծեմ, դու կարդալ գիտես:

ԼԱՉԱՐ. Քեզանից մի քիչ ավելի:

ՍԱՄՎԵԼ. Շատ ավելի: Դե, համեցեք, կարդա այս նամակները: (Տալիս է Լազարին մի քանի նամակներ):

ԼԱՉԱՐ. (Արհամարհանքով): Ես գործ չունիմ քո սիրուհիների նամակների հետ:

ՍԱՄՎԵԼ. ՉԷ, կարդա , կարդա՛, կարելի է մի քիչ ազնվանաս:

ԼԱՉԱՐ. (Վերցնելով մի նամակ, կարդում է): Սիրելի Սամվել, եթե մինչև ամսույս վերջը չտամ ուսումնառարձս, ինձ համալսարանից դուրս կանեն:

ՍԱՄՎԵԼ. (Ընդհատելով, նամակը խլում է Լազարից): Բավական է, մնացյալը քեզ համար հետաքրքրական չէ: Այժմ երկրորդը կարդա: (Տալիս է Լազարին երկրորդ նամակը):

ԼԱԶԱՐ. (Կարդում է): (Անգին Սամվել, գարնանը ծմեռվա վերարկուս ծախել եմ, այժմ սառնամանիքը սկսել է, այլևս չեմ կարողանում տնից դուրս գալ ամառային վերարկուով: Բացի դրանից, հարկավոր են գրքեր, ուսման վարձ և....:

ՍԱՄՎԵԼ (Ընդհատելով): Բավական է: Մյուս նամակներն էլ հետո կտամ: (Վերցնում է նամակը Լազարից):

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Գրողներն ովքեր են, գրողները:

ՍԱՄՎԵԼ. (Ցույց տալով Լազարին առաջին նամակի ստորագրությունը): Կարդա՛:

ԼԱԶԱՐ. (Կարդալով): «Զո Արշակ Տեր-Մարության»:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Իմ քրոջ որդին:

ՍԱՄՎԵԼ. (Առնելով առաջին նամակը Լազարից, տալիս է երկրորդը): Կարդա՛:

ԼԱԶԱՐ. (Կարդում է): «Զո Սեդրակ Բարսեղյան»:

ԹԱՄԱՐ. Իմ քրոջ որդին:

ԳԱՄՎԵԼ. (Նամակները դնելով գրպանը): Երկուսն էլ մեր ամենամոտիկ ազգականները:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Այ անիրավներ, ամսական քսանուհինգ ռուբլի եմ ուղարկում ամեն մեկին:

ՍԱՄՎԵԼ. Ունենալով ամսական տասը հազար ռուբլի եկամուտ: Է՛հ, ամոթ է, հայր, ամոթ է: Դե շո՛ւտ, դուրս բեր, հինգ հարյուր ռուբլին, թե չէ ախորժակ չունիմ քեզ հետ երկար վիճելու, մանավանդ այդ (ցույց տալով Լազարի կողմը) քթի մազի երեսը տեսնելու:

ԼԱԶԱՐ. Չտա՛ս, հայրիկ, ոչ մի կոպեկ չտաս:

ՍԱՄՎԵԼ. Հապա թող փորձի չտալ, կտեսնես քո գլխին ինչ օյին կսարքեմ:

ԼԱԶԱՐ. Խուլիգան:

ՍԱՄՎԵԼ. (Ոտը ուժգին զարկելով հատակին): Սուս, խնայիր մայրիկին, թե չէ՝ գլուխդ քուֆթա կշինեմ: Դե՛, հայրիկ, տուր շուտով:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Լավ, լավ, հեռացիր, ես ինքս կուղարկեմ:

ՍԱՄՎԵԼ. Ուրեմն չես տալիս, Է՛լի:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Մոտս փող չկա:

ՍԱՄՎԵԼ. Լավ: Մայրիկ, հեռանանք այս հոտած մթնոլորտից: (Արհամարհանքով դեպի Լազարը): Ըրհ, երես-մերեսին նայեցեք, կասես հուդա ուրբաթ լինի: (Ուզում է գնալ աջ կողմի դռներով, բայց կանգ է առնում, հանկարծ լսելով Ջահանգիրի ձայնը):

ՋԱՀԱՆԳԻՐ. (Բեմի ետևից բարձրաձայն): Վա՛յ, վա՛յ ջանավարները եկան, վա՛յ խեղդեցին: (Իսկույն ձայնը կտրվում է):

(Բեմի ետևում աղմուկ, դղրդոց):

(Բեմի վրա ընդհանուր շփոթություն):

ՏԵՍԻԼ 9

ՆՈՒՅՆԸ, ԽԱԼՖԱՅԱՆ, ՍԵՐԺ, ԼԻԶԱ, ՋԱՀԱՆԳԻՐ և չորս անհայտ անձինք բաշլոդներով երեսները ծածկած

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. (Երևում է ձախ կողմի դռների մեջ վերարկուով, գդակը գլխին): Ի՞նչ պատահեց:

ՍԵՐԺ. (Երևում է աջ կողմի դռների մեջ առանց գլխարկի և վերարկուի): Խեղդում են, ասո՞ծ կա:

ԼԻԶԱ. (Երևում է աջ կողմի դռների մեջ գլուխը բաց Սերժի հետ): Սերժ, դու մի՛ դուրս գար:

ՉՈՐՍ ԱՆՀԱՅՏ ԱՆՁԵՐ. (Ներս են խուժում միաժամանակ խորքի դռներից: Նրանցից մեկը բռնած է Ջահանգիրի օձիքը մի ձեռքով, մյուսով ատրճանակը պահած է նրա կրծքին: Ներս մտնելով, անմիջապես զանազան դիրքեր են գրավում, յուրաքանչյուրը բարձրացնելով իր ձեռքի զենքը):

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. (Չենքը բռնելով Հայրապետի դեմ) Ձեռներդ վեր:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. Ոչ ոք տեղից չշարժվի:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ.. (Անմիջապես թաքնվում է ձախ կողմի գրասեղանի տակ):

ՍԵՐԺ (Կկզում է աջ դռների առջև Լիզայի ետևում): Ասո՞ծ կա:

ԼԱԶԱՐ. ՀԱՅՐԱՊԵՏ (Իսկույն վեր են բարձրացնում իրենց ձեռքերը):

ԼԻԶԱ. (Վախից սկսում է դողալ, բայց հետաքրքրությունից չի փախչում):

ԹԱՄԱՐ. (Մի վայրկյան շփոթվում է, հետո զսպում է իրեն և ձեռքերը դնում է մեջքի վրա):

ՍԱՄՎԵԼ. (Մի վայրկյան կատաղում է, ուզում է հարձակվել հարձակվողների վրա, բայց իշխում է իրեն և ձեռքերը դնելով կողքերին, նայում է սառնորեն):

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ (Հայրապետին): Պահարանի բանալին:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. (Սամվելին, զենքն ուղղելով նրա կրծքին): Ձեռքերդ վեր:

ՍԱՄՎԵԼ. Աչքիս վրա, (ձեռքերը բարձրացնում է վեր):

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Շնչասպառ, չկարողանալով ազատվել չորրորդ անձի ձեռքից): Ես ասում էի, ասում էի, չէիք հավատում: Դե կերե՛ք:

ՉՈՐՐՈՐԴ ԱՆՁ. (Իր զենքով սպառնալով Ջահանգիրին): Սուս:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Կուչ գալով): Մեղա աստծու...

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. (Հայրապետին): Բանալի՞ն, Շո՛ւտ:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Բանալի չկա:

ԼԱՉԱՐ. Հայրիկ, չտաս, (Դողում է):

ՍԱՄՎԵԼ. Կտա:

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. (Արագությամբ դուրս է բերում Հայրապետի գրպանից բանալին, միաժամանակ փողամանր, որն իսկույն դնում է իր գրպանը: Սոտենում է երկաթե պահարանին, շարունակ զենքը Հայրապետի կրծքին բռնած):

ՉՈՐՐՈՐԴ ԱՆՁ. (Առաջինին): Շտապի՛ր:

ԹԱՄԱՐ: Դուք ո՞վ եք:

ԼԱՉԱՐ. Մի՛ խոսիր, մայրիկ:

ԹԱՄԱՐ. Շատ լավ էլ կխոսեմ: Սրիկաներ, կորե՛ք այստեղից:

ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁ. Մայրիկ, լավ կլինի, որ դու լռես:

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. (Աշխատել է պահարանը բաց անել, չի կարողացել: Հայրապետին): Եկ, ինքդ բաց արա:

ՍԱՄՎԵԼ. Հայրիկ, օգնիր նրանց:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Այս ի՞նչ օրենք է, ես իմ ձեռքով իմ փողերը տա՞մ: (Վերցնում է բանալին Առաջին անձից և պահարանը բաց է անում):

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. (Արագ-արագ պահարանից դուրս է բերում թղթադրամների կապոցներ և գրպանները դնում):

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ավագակներ, դուք խղճմտանք չունիք: Ես ձեզ ցույց կտամ, նահանգապետն ու ոստիկանապետն իմ լավ բարեկամներն են:

ԹԱՄԱՐ. (Կատաղելով): Թողեք, ես դրանց խեղդեմ: (Ուզում է իրոք հարձակվել անհայտներից մեկի վրա):

ՍԱՄՎԵԼ. (Բռնելով մոր ձեռքը): Մայրիկ, տեղդ կաց: (Ցածր ու խորհրդավոր): Համբերիր մի քիչ: (Բարձր): Է՛յ, լավ դատարկիր այդ սնդուկը, ոսկի էլ կա, չմոռանա: Այ, այդպես, կեցցե՛ս, մաքրիր:

ՉՈՐՐՈՐԴ ԱՆՁ. Այժմ բոլորի գրպանները դատարկիր:

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. (Արագ խուզարկում է Լազարին, վերցնում է փողամանը, դնում է իր գրպանը, մոտենում է Սամվելին):

ՍԱՄՎԵԼ. Համեցեք բարեկամ, ինչ որ գտնես կեսն ինձ կտաս:

ՉՈՐՐՈՐԴ ԱՆՁ. Բավական է: Է՛յ, անշարժ կացեք, ոչ մի քայլ, ոչ մի ձայն:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. (Օդի մեջ բարձրացնելով թղթի մեջ փաթաթած ինչ-որ կլոր բան): Եթե ոչ, կզցեմ, տունը տակնուվրա կլինի:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ռո՛ւմբ, ռո՛ւմբ:

ԼԱՉԱՐ. Չգո՛ւյշ, զգո՛ւյշ:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. (Սեղանի տակից): Տունս քանդվելու է:

ՍԱՄՎԵԼ. (Հարմար վայրկյան որսալով, մի ուժգին հարված է տալիս իր գրպանները խուզարկող Առաջին անձին և ատրճանակի ձեռքից զցում: Ապա դուրս է բերում իր վարտիկի գրպանից մի ատրճանակ և ուղղելով Երկրորդ ու Երրորդ անձերի վրա, գոռում է): Ձեռքներդ ցած:

ԼԱՉԱՐ. Ի՞նչ ես անում, խելագար:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Դողալով): Ադա, թող կորչեն անզգամները, գիժ...

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Բաջիս վայ, փորս ծխով լցնելու են:

ՍԱՄՎԵԼ. (Ավելի կատաղի): Ձեռքներդ ցած:

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. (Ուզում է փախչել, ատրճանակը թողնելով հատակի վրա):

ԹԱՄԱՐ. (Բռնելով Առաջին անձի թևերից): Ռ՞ւր ես փախչում, ավագակ:

ՍԱՄՎԵԼ. (Երկրորդ անձին): Դիր այդ ձեռքիդ բանը սեղանի վրա:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. (Կատարում է Սամվելի հրամանը):

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Բոմբ է, չմոտենաք,

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Հեռու կանգնեցեք (Կուչ Է գալիս պատի տակ):

ՍԱՄՎԵԼ. (Չորրորդ անձին): Գցիր ատրճանակդ ցած:

ՉՈՐՐՈՐԴ ԱՆՁ. (Ուզում է փախչել):

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Ներողություն, ես քեզ բաց չեմ թողնիլ (Բռնում է երկու ձեռքերով Չորրորդ անձի փեշերից):

ՍԱՄՎԵԼ. Հայրիկ, դու ել այն մեկին բռնիր (Երրորդին): Գցիր ձեռքիդ բանը:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Բռնում է չորրորդ անձին):

ՍԵՐԺ. (Կամաց-կամաց բարձրացնում է գլուխը Լիզայի ետևից): Լիզա, ասո՞՞՞ կա, ես դրանց պիտի կոտորեմ:

ՍԱՄՎԵԼ. Ջահանգիր, դռները կողպիր:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Կողպելով խորքի դռները): Հա՛ ջան, հա՛ ջան, Սամվել աղա:

ՍԱՄՎԵԼ. Ո՛ր է Խալֆայանը:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. (Դուրս է գալիս սեղանի տակից): Այստեղ եմ, Սամվել Գերասիմիչ:

ՍԱՄՎԵԼ. Պահիր այդ սրիկային, մայրիկը հոգնեց:

ԹԱՄԱՐ. Օհ, նավթի հոտից սիրտս խառնեց, (Առաջին անձին հանձնում է Խալֆայանին):

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Գնամ շոր չորացնելու չվանը բերեմ, դրանց բոլորի ոտք ու ձեռքը մի լավ կապռտենք:

ՍԱՄՎԵԼ. Կապռտել հարկավոր չէ, այժմ դրանք անգոր են:

ԼԱՉԱՐ. (Ջահանգիրին): Գնա ոստիկաններ կանչիր, հանձնենք դրանց նրանց ձեռքը:

ՍԱՄՎԵԼ. Դու մի՛ խառնվիր, քո բանը չէ:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ, (Շարունակ երկյուղով նայել է սեղանի վրա դրած փաթեթին): Դեռ առաջ, առաջ այդ զահրումարը աչքիցս հեռացրեք: Ոտներս դող է ընկել, Ջահանգիր, վերցրու:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Երկյուղով նայելով փաթեթին): Չէ , աղա, քաջալը ջուր չի մտնիլ, ես դրան մոտեցողը չեմ:

ՍԱՄՎԵԼ. (Վերցնում է փաթեթը, բաց է անում, նայում է, ժպտում և միջի իրերը տալով Ջահանգիրին): Ա՛ռ, կե՛ր:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ (Ետ է քաշվում): Դե՛ն տար, խաթա է:

ՍԱՄՎԵԼ. Կեր, ասում եմ:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (վախվիսելով վերցնում է իրը, նայում է ապշած): Ադա, դա սերկևիլ է խոմ:

ԱՄԵՆՔԸ. Սերկևիլ:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Ձեր արև, սերկևիլ, Ա՛յ, տեսեք: (Ածում է սերկևիլը և ծամում):

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Բա, ես դրանց հոր...

ՍԱՄՎԵԼ. (Առաջին անձին): Դեհ, այժմ, ինչպես գրպաններից լցրիր, այնպես էլ դատարկիր:

ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁ. (Ուզում է փախչել):

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Հը, հը, ո՛րտեղ ես փախչում: (Բռնում է Երրորդ անձի փեշերից): Սերկևիլ պիտի ուտենք:

ՍԱՄՎԵԼ. (Առաջին անձին): Դեհ, շուտ, (Ատրճանակը բարձրացնելով):

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. (Դուրս է բերում գրպանից դրամները և դնում գրասեղանի վրա):

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Բեր այստեղ, բեր, հալալ քրտինքով աշխատած փողերս: Քիչ էր մնում աչքերս բաց կողոպտվեի: Այստեղ տասներկու հազար հինգ հարյուր ռուբլի փող կա, հանաք մասխարություն չիմանաք (Ուզում է փողերը դնել պահարանի մեջ):

ՍԱՄՎԵԼ. Ոչ, հայրիկ, դեռ մի՛ վերցնիր այդ փողերը:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Չարմացած): Բա՛հ, ինչո՞ւ:

ՍԱՄՎԵԼ. Թող մնա գրասեղանի վրա մինչև իմ կարգադրությունը:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Ակամա կատարում է Սամվելի հրամանը):

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Վերցրել է հատակի վրա ձգած զենքերը, նայում է և զարմանում): Ասենք այս մեկը ռևոլվերի պես մի բան է, բաս այս մյո՞ւսն ինչ է:

ԹԱՄԱՐ. Տուր, տեսնեմ ի՞նչ է:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Հրճվանքով): Խանում, սամովարի կռա՞ն է:

ԱՄԵՆՔԸ. Սամովարի կռան:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Իսկ և իսկ (Բարձրացնում է օդի մեջ):

ՍԵՐԺ. (Մոտենում է ու նայում): Ասո՛ծ կա, սամովարի կռան:

ԶԱՅԱՆԳԻՐ. Մին սպասեցեք տեսնեմ դա ո՞վ է (Մոտենում է, Երրորդ անձի բաշլոյը հեռացնում երեսից): Ադա, դա մեր զարգարանցի Ղուկասն է խո:

ԹԱՄԱՐ. Մեր առաջվա խոհարարը:

ԼԻԶԱ. Որին հայրիկը դո՛ւրս արավ: Նա է, մամա:

ԶԱՅԱՆԳԻՐ. Ադա, անօրեն, դու ո՞ր օրից ես անարխիստություն անում:

ՍԱՄՎԵԼ. Սպասեցեք, տեսնենք մյուսները ովքեր են: (Բաց է անում Երկրորդ անձի երեսը):

ԶԱՅԱՆԳԻՐ. (Նայելով Երկրորդ անձին): Ադա՛, դա էլ մեր առաջվա դռնապանն է:

ԱՄԵՆՔԸ. Ղահրիմա՞նը:

ՉՈՐՐՈՐԴ ԱՆՁ. (Ընդհանուր շփոթությունից օգտվելով, բաց է անում խորքի դռները ու փախչում):

ՍԵՐԺ. (Ձեռքերն իրարու զարկելով): Խը՛ Խը՛ Խը՛, ասո՞ծ կա Խը՛ Խը՛:

ՍԱՄՎԵԼ. Իսկ գլխավորն ո՞վ է: (Բաց է անում Առաջին անձի երեսը):

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. Գլխավորը ես չեմ, ադա, գլխավորը փախավ:

ԼԱԶԱՐ. Մեր գործարանի կաշեգարը:

ԶԱՅԱՆԳԻՐ. Ադա, Փարսադան, դու է՞լ:

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. Տեսնում ես է՞լի:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Բարկությունից կոմիքական շարժումներ անելով): Վայ ես ձեր հոր գերեզմանում շուն թաղեմ: Լիր՞ անիրավներ, հացս կերել եք, հերիք չե, կողոպտո՞ւմ էլ եք ինձ: Լազար, կանչիր պրիստավին, բոլորին բանտ ուղարկիր: Երեքին էլ պիտի կախ տալ:

ԵՐԵՔ ԱՆՁԵՐ. (Միասին): Ադա, ներիր, դալար՞ ենք արել:

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. Մենք չեինք ուզում, այն փախչողը մեզ սովորեցրեց, ներիր:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Չե, չե, ներել-մերել չկա, կամ կախաղան, կամ Սիբիր:

ԼԱԶԱՐ. Պետք է ժանդարմերիային հանձնել, (Ուզում է գնալ խորքի դռներով):

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Ես էլ կարծում եմ, պետք է հանձնել:

ՍԵՐԺ. Պետք է, ասո՞ծ կա, պետք է:

ՍԱՄՎԵԼ. Կացե՛ք, ոչ ոք այստեղ իրավունք չունի կարգադրություն անելու: Դրանց դատավորը ես եմ: Հեռո՛ւ քաշվեցեք:

ՋԱՀԱՆԳԻՐ. Կախ է տալու երեքին էլ:

ՍԱՄՎԵԼ. Դեհ, տեղ ազատեցեք դատարանի համար: Ջահանգիր, այն գրասենյակը մեջտեղ բեր: Հեռու քաշվեցեք:

ՋԱՀԱՆԳԻՐ. (Խալֆայանի օգնությամբ գրասենյակներից մեկը բերում է դնում բեմի կենտրոնում: Երեք անձանց): Ըհ, ես ձեզ մարդ ասողին:

ԱՄԵՆՔԸ. (Քաշվում են պատի տակ):

ՍԱՄՎԵԼ. Բեր այստեղ երեք աթոռ: Այդպես: (Նստում է մեջտեղի աթոռի վրա երեսը դեպի հասարակությունը): Մայրիկ, եկ աջ կողմումս նստիր: Այդպես: Լիզա, դու էլ ձախ կողմումս նստիր: Հիանալի՛: Ես նախագահ եմ, դուք դատավորներ: Կգա ժամանակ, որ մեր դատավորները կանայք կլինեն: Թող ասեն, որ առաջ կանանց այդ իրավունքը տվեց Սամվել Շարբաբջանը:

ՍԵՐԺ. Հետաքրքրական է: Ասո՞ծ կա, շատ հետաքրքրական: Լավ է, որ երեկույթ չգնացի:

ՍԱՄՎԵԼ. Լսեցե՛ք, դատավորներ: Ինչ որ վճռենք պետք է սրբությամբ կատարվի: Հայրիկ, դու գանգատավոր ես, կանգնիր քո երկաթե սնդուկի մոտ, քո պատվավոր տեղն այստեղ է:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ադա, թող այդ օյինբազությունը:

ՍԱՄՎԵԼ. Տեղդ կանգնիր:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Գլուխը թափահարելով, կանգնում է երկաթե սնդուկի մոտ):

ՍԱՄՎԵԼ. Խալֆայան, դու քարտուղար ես: Գրիչ ու թուղթ վերցրու, նստիր մյուս սեղանի քով, Այսպես: (Լազարին): Հրի, հոտած Ղազա՛ր, քե՛զ ինչ տոն կսագի: Հա, չե՛ որ դու իրավաբան ես: Դու դատախազ եղիր: Գոնե մի անգամ կյանքումդ քո մասնագիտությունը գործ դիր: Երես-մերեսին մտիկ արեք, քացա՛խ... թյո՛ւ: Նստիր:

ԼԱՉԱՐ. Ազատիր մեզ այդ կոմեդիայից:

ՍԱՄՎԵԼ. Նստիր:

ԼԱՉԱՐ. (Ակամա նստում է):

ՍԵՐԺ. Խի՛ խի՛ խի՛, ասո՞ծ կա:

ՍԱՄՎԵԼ. (Սերժին): Հա, պիմպեմլե՞, քեզ էլ պիտի դեր տալ: Լավ, դու էլ սուղեբնիյ պրիստավ դարձիր: Բեղերին մտիկ արեք, բեղերին... Ե՛ղկ:

ՋԱՀԱՆԳԻՐ. (Մեկուսի): Ձեր արևը, շատ մազալու բան է դուրս գալիս:

ՍԱՄՎԵԼ. (Հանդիսավոր): Մեղադրյալներ, առաջ եկեք:

ԶԱՅԱՆԳԻՐ. (Երեք անձանց): Առաջ եկեք, սուդիան է հրամայում:

ԵՐԵԶ ԱՆՁԻՆԶ. (Առաջ են գալիս):

ՍԱՄՎԵԼ. (Առաջին անձին): Դու ինչո՞ւ համար ես ավազակություն սկսել:

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. Բաղցած եմ, աղա Սամվել:

ՍԱՄՎԵԼ. Բանի՞ ժամանակ է, որ քաղցած ես:

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. Երեք ամիս է:

ՍԱՄՎԵԼ. Ընտանիք ունե՞ս:

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. Մայր, կնիկ և երեք երեխա:

ՍԱՄՎԵԼ. Բարտուղար, արձանագրիր (Դառնալով Երկրորդ անձին): Էյ, դռնապան, դո՞ւ ինչ կասես:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. Աղա, երեք շաբաթ է ծովի ափում փտած խնձոր եմ հավաքում ու նրանով կերակրվում:

ՍԱՄՎԵԼ. Պսակվա՞ծ ես:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. Ո՛չ, աղա:

ՍԱՄՎԵԼ. Աֆարիմ: Ծնողներ ունի՞ս:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. Հրամանքս, աղա, պառավ հայր ու մայր ու մեկ էլ մի չղախ քույր:

ՍԱՄՎԵԼ. Բարտուղար, արձանագրիր: (Դառնալով Երրորդ անձին): Հիմա, դո՞ւ ասա, խոհարար, ինչո՞ւ ես ավազակություն անում:

ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁ. Աղա, առաջին անգամն է, մորս գերեզմանը վկա:

ՍԱՄՎԵԼ. Բաղցա՞ծ ես:

ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁ. ՉԷ՛, աղա, երեկ ուզում էի ինձ ծովը գցել կերածս մարսելու համար:

ՍԱՄՎԵԼ. Բարտուղար, այդ էլ արձանագրիր: (Դառնալով Առաջին անձին): Ինչո՞ւ ես քաղցած:

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. Անգործ եմ, աղա: Ձեր կառավարիչն ինձ դուրս արավ:

ՍԱՄՎԵԼ. Ինչո՞ւ ուրիշ տեղ չես մտնում:

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. Հիսգ ամիս է դռնե դուռ ընկած, ոչ ոք տեղ չի տալիս ինձ:

ՍԱՄՎԵԼ. (Դառնալով Երկրորդ անձին): Հիմա, դո՛ւ խոսիր:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. Աղա, հինգ տարի շան պես հավատարիմ պահել, պահպանել եմ այս տունը: Մի ասեղ չեն տարել այստեղից: Մի օր աստված ինձ քոռացրեց, եկան ձեր սամովարը գողացան: Մեծ աղան ասաց, «դու ես գողացել» և ինձ դուրս արավ: Հիմա որտե՞ղ գնում եմ, վկայական են ուզում: Լազար աղան չի տալիս:

ԼԱՉԱՐ Ես գողերին վկայական չեմ տալիս:

ՍԱՄՎԵԼ. Լավ: (Դառնալով երրորդ անձին): Դո՛ւ ինչու ես անգործ:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. Մեծ խանութն ինձ ուզեց պահել, մեծ աղան չուզեց: Տասնհինգ տարի պովարություն եմ արել, մի կոպեկ գողացած չեմ: Չորս ամիս չծառայած, մեծ աղան ասաց. «դու բողկը թանկ ես առնում» և դուրս արավ, հախս էլ կտրեց:

ՍԱՄՎԵԼ. (Հայրապետին): Ճշմարի՞տ է ասում, պարոն գանգատավոր:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Երրորդ անձին): Անզգամ, մենակ բողկը չէ, դու տավարի մսի գրվանքի վրա էլ մի-մի կոպեկ ավելացնում էիր քո հաշիվներում:

ՍԱՄՎԵԼ. Բավական է: Զննությունը վերջացավ: Ահա դատարանի վճիռը: — Հայրիկ, այդ սեղանի վրա դրած փողերից դու քո ձեռքով դրանցից ամեն մեկին կտաս հինգ հարյուր ռուբլի:

ԶԱՀԱՆԳԻՐ. (Մեկուսի): Բա, քո աղիս տղա, ափսոս, որ ես դրանց հետ չեի:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Ինչե՞ր ես դուրս տալիս, աղա՛: (Փողերը վերցնում է սեղանի վրայից):

ԼԱՉԱՐ. Կատարյալ գիժ է:

ՍԱՄՎԵԼ. Սպասիր: հայրիկ, թող այդ փողերը, ապա թե ոչ, տեսնո՞ւմ ես: (Ցույց է տալիս ունովներ): Դատը դեռ չի վերջացել: Այո, հինգ-հինգ հարյուր ռուբլի կտաս ամեն մեկին և մի լավ էլ կհյուրասիրես, անշուշտ քաղցած են:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. Քաղցած մարդը ունովներ չի ունենալ:

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. Այն փախչողը տվեց ինձ ունովները, աղա:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. Իսկ ինձ սամովարի կռանը:

ԶԱՀԱՆԳԻՐ. (Երկրորդ անձին) Զեզ էլ սերկևի՞լը:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. Հրամանքս, մեզ խեղից հանողը այն փախչողն էր:

ՍԱՄՎԵԼ. (Դառնալով երեք անձանց): Եվ որովհետև դուք լսել եք այդ սրիկային, ուստի երեք օր ձեզ կբանտարկեմ մեր ախոռատանը: Այո, այո, որքան էլ մարդ քաղցած լինի է ավագակություն չպիտի անի: Լսեցի՞ք: Այս է շառլատանի դատավճիռը: (Դառնալով Թամարին): Համաձա՞յն ես:

ԹԱՄԱՐ. Համաձայն եմ:

ՍԱՄՎԵԼ. Դու արդար դատավոր ես (Դառնալով Թամարին): Համաձայն ես:

ԼԱՉԱՐ. Հինգ հարյուր ռուբլին ամեն մեկին շատ է:

ՍԱՄՎԵԼ. Դու ժլատ դատավոր ես:

ԼԱՉԱՐ. (Ուրախ): Համաձայն եմ, համաձայն եմ:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Ես էլ համաձայն եմ:

ՍԵՐԺ. Ես էլ, ասո՞ծ կա:

ԼԱՉԱՐ Ես բողոքում եմ այդ անիրավության դեմ:

ՍԱՄՎԵԼ (Վերկենալով): Ո՞ւմ պիտի բողոքես, պարոն դատախազ, մեզանից ավելի բարձր դատաստան չկա քեզ համար:

ԹԱՄԱՐ. (Վերկենալով): Օրինվիր, որդի, քո սիրտը ոսկի է:

ԱՍՄՎԵԼ. Հայրիկ, դեհ տուր դրանց փողերը:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Տալիս է երեք անձերից յուրաքանչյուրին տասը ռուբլի): Առեք, կորեք, սրիկաներ, քանի որ ոստիկանություն չի եկել:

ՍԱՄՎԵԼ. Ներողություն, հայրիկ, տասը ռուբլի չէ, այլ ամեն մեկին հինգ հարյուր ռուբլի: Օրենքը պետք է կատարել: Չկատարողը կպատժվի:

ԼԱՉԱՐ. Ես այդ տասական ռուբլին էլ չեմ թողնիլ տալու:

ՍԱՄՎԵԼ. Դու ձայնդ կտրիր: Մի՛ կատաղեցնեք ինձ, ապա թե ոչ տեսնում եք: (Դուրս է բերում գրպաններից երկու ատրճանակներ և ուղղում է մեկը Հայրապետի, մյուսը Լազարի կրծքին): Դեհ, շուտ:

ԼԱՉԱՐ. § Երկյուղից կուչ են գալիս:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ

ԹԱՄԱՐ. Աման, մի՛ անիր, Սամվել:

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Վերցնում է 300 ռուբլի և տալիս է երեք անձերին): Առեք, մի հարյուրական ռուբլին էլ շատ-շատ է: (Սակայն, դեռ չտված, մի հատ հարյուրանոց ետ է վերցնում): Բայց երկուսն էլ բավական է երեքիդ:

ՍԱՄՎԵԼ. Ըհ, անուղղելի չարչի, (ռևոլվերները դնում է գրպանները):

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. Աղա, մի նեղանար, այսքանն էլ շատ է մեզ համար: (Վերցնում է 200 ռուբլին Հայրապետից):

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. Շատից էլ շատ է:

ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁ. Աստված ձեզ երկու ձեռքով տա փոխարենը:

ԼԱՉԱՐ. Ես չեմ կարող դիմանալ այդ խայտառակությանը: Ջահանգիր, պրիստավին կանչիր:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Ցույց տալով Սերժին): Այ պրիստավը:

ԱԵՐԺ. Ասո՞ծ կա:

ԼԱՉԱՐ. Անիրավներ, անիրավներ: (Գնում է աջ կողմի դռներով):

ՀԱՅՐԱՊԵՏ. (Մնացյալ փողերը շտապով ժողովել է ու փակել սնդուկում): Գնամ, կորչեմ այստեղից, թե չէ, ո՞վ գիտե, էլ ինչ օյիններ կբերի գլխիս: (Գնում է աջ կողմի դռներով):

ՍԱՄՎԵԼ. Ջահանգիր, ձեռաց մի սեղան բաց արա, ես ուզում եմ հենց այստեղ այս տղերանց հետ մի լավ քեֆ աներ: Մայրիկ, ինչ որ տանն ունիս, ուղարկիր այստեղ: Դրանք երևելի տղերք են, դու չես իմանում:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. (Սեղան պատրաստելով): Բայց սամովարի կռանով և սերկևիլով լեզիս փորս զցեցին:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. Ինձ թույլ կտաք հեռանալու:

ՍԱՄՎԵԼ. Ո՛չ, պարոն հաշվապահ, դուք պիտի ծառայեք դրանց ինչպես սպասավոր:

ԽԱԼՖԱՅԱՆ. (Վրդովման շարժումն է անում):

ՍԱՄՎԵԼ. Մայրիկ, ի՞նչ ես կանգնել և խեթ-խեթ մտիկ անում ինձ:

ԹԱՄԱՐ. Ոչինչ, որդի, դու ինձ հիշեցրիր իմ հանգուցյալ եղբորը: Նա էլ քեզ պես էր, նրան էլ Շառլատան էին անվանում: Ես կուղարկեմ, ինչ-որ հարկավոր է, (Գնում է աջ կողմի դռներով):

ՍԵՐՇ. Լիզա, ասո՞ծ կա, ես շատ ուրախ եմ, որ երեկույթի չգնացինք: Այս շատ օրժինալ է: Բայց, ֆի , նավթի հոտ է փչում դրանցից, ասո՞ծ կա:

ՍԱՄՎԵԼ. Զիչ խոսիր: Գնա ջութակդ վերցրու, դու մեր սազանդարը կլինես: Մի բայաթի ածիր, տեսնենք:

ՍԵՐՇ. Լիզա, ի՞նչ կասես, ասո՞ծ կա:

ԼԻՉԱ. Գնանք, նվագենք, (Գնում է աջ կողմի դռներով):

ՍԵՐՇ. Գնանք (Յետևում է Լիզային):

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ (Աչքերի արցունքը սրբելով): Սամվել աղա:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. (Հուզված): Աղա՛, թող արա, որ փեշերդ համբուրեմ:

ԵՐՐՈՐԴ ԱՆՁ. Դու իմ չղախ քոռն ազատեցիր տանջանքից:

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁ. Օրհնվի քո ծնունդը:

ՍԱՄՎԵԼ. Լավ, նստեցե՛ք: Բայց երդվեցեք, որ այսուհետև այլևս այն փախչողի նման ավազակների խոսքը չեք լսիլ: (Բեմի ետևից լսվում է պիանիսոյի և ջութակի նվագ):

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՆՁ. Նրա տունը քանդվի, ուզում էր, որ մեզ շների պես կախ տային:

ՍԱՄՎԵԼ. Երդվեցե՛ք:

ԵՐԵՔ ԱՆՁԵՐ. (Միասին): Երդվում ենք Քրիստոսի խաչով:

ՍԱՄՎԵԼ. Դե, կանչեցեք. «Կեցցե Շառլատանը»:

ԵՐԵՔ ԱՆՁԵՐ. (Միասին): Կեցցե՛ Սամվել աղան, կեցցե:

ՋԱՅԱՆԳԻՐ. Աղա, հափ, հափ, հուռռա: (Չըրթմա է զարկում ու պարում):

ՎԵՐՋ